

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΑΣΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΘΗΡΑΣ

ΠΡΟΣ : Όπως Πίνακα Αποδεκτών

ΚΟΙΝ.: Όπως Π.Κ.

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος

Ταχ. Κωδ. : 11528 ΙΛΙΣΙΑ

Πληροφ. : Νίκος Μπόκαρης

Τηλ. : 2131512281

Email. : n.bokaris@prv.ypeka.gr
diaxeirisidason@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ : Παροχή οδηγιών –εφαρμογή διατάξεων του ν.5037/2023 (Α' 78) «Ποινές κατά των παραβατών των διατάξεων περί θήρας σε αντικατάσταση άρθρου 287 ν.δ. 86/1969».

- ΣΧΕΤ.:**
- α. Τα άρθρα 205 «Ποινές κατά των παραβατών των διατάξεων περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου [287 ν.δ. 86/1969](#)» και 206 «Διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων περί θήρας - Αντικατάσταση άρθρου [287Α ν.δ. 86/1969](#) του νόμου 5037/2023 (Α' 78).
 - β. Το άρθρο 188 του νόμου 5037/2023 (Α' 78) «Ποινική προστασία ειδών της άγριας πανίδας - Προσθήκη παρ. 29 στο άρθρο 2 και παρ. 8 στο άρθρο [34 του ν. 4830/2021](#)».
 - γ. Η υπό στοιχεία Η.Π. 37338/1807/Ε.103/2010 «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ, «Περί διατήρησης των άγριων πτηνών», του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ» Κοινή Υπουργική Απόφαση (Β' 1495), όπως αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την αριθ. Η.Π. 8353/276/Ε103/2012 ΚΥΑ (Β' 415).
 - δ. Η υπ' αριθμ. ΚΥΑ 33318/3028/11.12.1998 (ΦΕΚ 1289/Β'/28.12.98) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ αριθ. Η.Π. 14849/853/Ε103/04.04.2008 (Β' 645) «Τροποποίηση των υπ' αριθ. 33318/3028/1998 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 1289) και υπ' αριθμ. 29459/1510/2005 κοινών υπουργικών αποφάσεων (Β' 992), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2006/105 του Συμβουλίου της 20ης Νοεμβρίου 2006 της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
 - ε. Τις διατάξεις της ΚΥΑ αριθμ. 414985/85 «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας» (ΦΕΚ Β' 757/18-12-1985), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 - στ. Το αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ/97236/3140/22-09-20-23 έγγραφο μας με θέμα "Αποστολή τριπλοτύπων «Εντύπων βεβαίωσης περί θήρας παραβάσεων» - Παροχή οδηγιών".
 - ζ. Το υπ. αριθ. 527013/25-10-2024 έγγραφο της Ε.Ε.Δ.Π Αιγαίου (Α.Π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ /117251 /4475/29-20-2024).
 - η. Το υπ. αριθ. 524997/25-10-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Δασών Δωδεκανήσου (Α.Π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΔΔ /117245 /4474/29-20-2024).

Με αφορμή ερωτήματα που υποβάλλονται από τις περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Δασών του ΥΠΕΝ σχετικά με τη διαδικασία και το εύρος εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 205 και 206 σε συνδυασμό με το άρθρο 188 του ν. 5037/2023 (Α' 78), καθώς και στην κοινοποίηση στην Υπηρεσία μας διοικητικών πράξεων που εκδίδουν οι περιφερειακές Δασικές Υπηρεσίες και αφορούν

στην επιβολή διοικητικών προστίμων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα για παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στα πτηνά, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Πεδίο εφαρμογής των άρθρων 188 και 205 του Νόμου 5037/2023:

Με το άρθρο 205 του νόμου 5037/2023 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο [287 του ν.δ. 86/1969](#) (Α'7), περί «Ποινών κατά όσων παραβιάζουν τις διατάξεις περί θήρας» προβλέφθηκε η επιβολή διοικητικών προστίμων και ποινών για τις περί θήρας δασικές παραβάσεις, ενώ με τα επόμενα άρθρα 206 και 208 του ίδιου νόμου προβλέφθηκε, η διαδικασία και τα όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων και αντίστοιχα η διαδικασία κατάσχεσης και δήμευσης των μέσων παρανόμου θήρας.

Για ορισμένες κατηγορίες παραβάσεων που αφορούν σε συγκεκριμένα είδη της άγριας πανίδας τα οποία προστατεύονται από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία (Οδηγία για τους οικοτόπους, Οδηγία για τα πουλιά, Συμφωνία για τη διατήρηση των κητωδών του Εύξεινου Πόντου κλπ - Συμφωνία ACCOBAMS), **προβλέφθηκε στο άρθρο 188 του ίδιου νόμου, η αυστηρότερη τιμωρία των παραβατών.**

Ειδικότερα με το άρθρο 188 του ν.5037/2023 (Α' 78), ορισμένες παραβάσεις που αφορούν σε είδη άγριων θηλαστικών, πτηνών και κητωδών, υπάγονται πλέον στις αυστηρότερες διατάξεις του νόμου 4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» και λοιπές διατάξεις» (Α'169). Οι αυστηρότερες ποινές του προαναφερόμενου νόμου και περιλαμβάνουν :

α) τα θηλαστικά, τα ερπετά και τα αμφίβια **των ειδών του παραρτήματος IV του άρθρου 20 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 Κοινής Υπουργικής Απόφασης** (δ' σχετικό) των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Γεωργίας, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού (Β' 1289),

β) τα είδη του παραρτήματος I που δεν περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II/1 και II/2 του άρθρου 14 της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (γ σχετικό) των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1495).

γ) τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συμφωνίας για τη διατήρηση των κητωδών του Εύξεινου Πόντου, της Μεσογείου και της παρακείμενης περιοχής του Ατλαντικού, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 5011/2023» (Α' 9).

Επισημαίνεται ότι με τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 188 του ν. 5037/2023, σε συνδυασμό με τα άρθρα 2, 24 και 34 του νόμου 4830/2021, **οι αξιόποινες πράξεις των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 24 όταν τελούνται σε προστατευόμενα είδη της άγριας πανίδας της παρ. 29 του άρθρου 2, επισύρουν τις πολύ αυστηρές ποινές της παρ. 2 του άρθρου 34 του προαναφερόμενου νόμου 4830/2021.**

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται ιδίως για τη δίωξη παραβατών της κείμενης νομοθεσίας για τα είδη του παραρτήματος IV του άρθρου 20 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης (Β' 1289) **στα οποία συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων είδη που συναντώνται και στη χώρα μας**, όπως η αρκούδα (*Ursus arktos*), ο λύκος (*Canis lupus*), νοτίως του 39^{ου} παράλληλου, η βίδρα (*Lutra lutra*), η αγριόγατα (*Felis sylvestris*), ο λύγκας (*Lynx lynx*), ο αίγαγρος (*Capra aegagrus* - (φυσικοί πληθυσμοί), το αγριόγιδο (*Rupicapra rupicapra balcanica*) και όλα τα είδη κητωδών (*Cetacea* sp), καθώς και **τα είδη πτηνών του παραρτήματος I της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 ΚΥΑ** (Β' 1495) **τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II/1 και II/2 του άρθρου 14 αυτής** (τα μη θηρεύσιμα είδη).

Για τις προαναφερόμενες περιπτώσεις η σχηματιζόμενη κατά περίπτωση δικογραφία, θα έχει ως νομική βάση τις διατάξεις των άρθρων 2, 24 και 34 του νόμου 4830/2021 και τα σχετικά με αυτές παραρτήματα των προαναφερόμενων κοινών Υπουργικών αποφάσεων (γ' και δ' σχετικά).

2. Χειρισμός υποθέσεων λοιπών ειδών.

Για τα περιστατικά παραβατικότητας που αφορούν λουπά είδη, όπως το ζαρκάδι (*Capreolus capreolus*), το κόκκινο ελάφι (*Cervus elaphus*) ή το πλατώνι (*Dama dama*) κ.λ.π, που περιλαμβάνονται στην παρ. 16 του άρθρου 258 «Γενικά απαγορεύσεις θήρας» του ΝΔ 86/1969 (Α' 7), αλλά δεν συμπεριλαμβάνονται στο παράρτημα IV του άρθρου 20 της υπ' αρ. 33318/3028/11.12.1998 κοινής απόφασης και συνεπώς δεν καταλαμβάνονται από τις διατάξεις του άρθρου 188 του ν. 5037/2023, θα ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 205 και 206 του ν. 5037/2023 που αφορούν στην επιβολή προστίμων για παραβάσεις των απαγορεύσεων θήρας της ετήσιας ρυθμιστικής απόφασης.

3. Διαδικασία και όργανα επιβολής κυρώσεων για τα θηλαστικά και τα πτηνά.

Με το άρθρο 206 του νόμου 5037/2023 με το οποίο τροποποιήθηκε το άρθρο [287Α του ν.δ. 86/1969](#) «Διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων περί θήρας» (Α'7), προβλέφθηκε η διαδικασία και τα όργανα επιβολής των διοικητικών προστίμων για τις περί θήρας δασικές παραβάσεις, το ύψος των οποίων ορίζεται κατά περίπτωση στο άρθρο 205 του ίδιου νόμου, ενώ, με το άρθρο 208 του ίδιου νόμου, προβλέφθηκε η διαδικασία κατάσχεσης και δήμευσης των μέσων παρανόμου θήρας .

Αντίστοιχα για τη θήρα των πτηνών, στο άρθρο 11 «κυρώσεις» της υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 των Υπουργών Οικονομικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1495), προβλέπονται διοικητικές κυρώσεις (πρόστιμα διαφορετικού κατά περίπτωση ύψους) και ποινικές κυρώσεις για όσους παραβαίνουν τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 6,7 και 8) της προαναφερόμενης απόφασης.

Εφιστούμε την προσοχή σε ό,τι αφορά τις ποινικές κυρώσεις παραβίασης του επιτρεπόμενου χρόνου και χώρου θήρας και επισημαίνουμε ότι διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της ΚΥΑ 414985/85 «Μέτρα διαχείρισης της άγριας πτηνοπανίδας» (ΦΕΚ Β' 757/18-12-1985), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, **ιδιαιτέρως οι παραβάσεις του άρθρου 5 παρ. 1 & 2 και του άρθρου 6 παρ. 1 περ. α και β, που τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 παρ. 1 και παρ. 3 αυτής.**

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 της Κ.Υ.Α 37338/1807/Ε.103/2010 αναφέρεται ρητά ότι: **«4. Οι ως άνω κυρώσεις επιβάλλονται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα με τη διαδικασία που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις της κείμενης δασικής νομοθεσίας».**

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω και προκειμένου να τηρούνται ενιαίες διαδικασίες επιβολής διοικητικών ή ποινικών κυρώσεων από τα ελεγκτικά όργανα, σας επισημαίνουμε ότι κατά τη διαδικασία βεβαίωσης των παραβάσεων, σε βάρος των ελεγχόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για τις οποίες ισχύουν οι προαναφερόμενες διατάξεις του Δασικού Κώδικα (προκειμένου για θηλαστικά) ή της Κ.Υ.Α. υπό στοιχεία 37338/1807/Ε.103/1.9.2010 προκειμένου για τα πτηνά, **θα τηρείται απαρεγκλίτως και με ενιαίο τρόπο η προβλεπόμενη από το άρθρο 206 του νόμου 5037/2023 (Α' 78) διαδικασία και θα χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις τα «Έντυπα Βεβαίωσης Παραβάσεων»** για την εφαρμογή των διατάξεων του Δασικού Κώδικα με τα οποία σας έχουμε προμηθεύσει.

Κατά τη χρήση των εντύπων, η πρώτη (λευκή) σελίδα που συμπληρώνεται χειρόγραφα από τα όργανα θα επιδίδεται στην οικεία δασική υπηρεσία, η δεύτερη (ροζ) σελίδα στον ελεγχόμενο κατά του οποίου εκδίδεται η βεβαίωση και η τρίτη (κίτρινη σελίδα) θα παραμένει στο στέλεχος του μπλοκ.

Αναφορικά με το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου θα αναγράφεται επί του σώματος του εντύπου βεβαίωσης της παράβασης το άρθρο του Δασικού Κώδικα ή της Κ.Υ.Α. (προκειμένου για τα πτηνά) με βάση το οποίο επιβλήθηκε το διοικητικό πρόστιμο, καθώς και τα λοιπά απαραίτητα στοιχεία για την ταυτοποίηση του παραβάτη, τη βεβαίωση του προστίμου, τις προθεσμίες για την υποβολή αντιρρήσεων και την διαδικασία καταβολής του.

Είναι πολύ σημαντικό τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά των οποίων βεβαιώνεται από τα αρμόδια όργανα το πρόστιμο να ενημερώνονται για την προθεσμία εντός της οποίας δύναται να **υποβάλουν αντιρρήσεις κατά του περιεχομένου της πράξης βεβαίωσης της παράβασης, στον Προϊστάμενο της οικείας δασικής αρχής.**

Τονίζουμε ότι σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ο ελεγχόμενος έχει δικαίωμα να εμφανισθεί αυτοπροσώπως ή να υποβάλει έγγραφο υπόμνημα εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών στον προϊστάμενο της Δασικής Υπηρεσίας (που μνημονεύεται στην πρώτη σελίδα της Πράξης Βεβαίωσης της Παράβασης) από 08:00 έως 14:30 κατά τις εργάσιμες ημέρες, προκειμένου να εκθέσει τυχόν αντιρρήσεις του.

Αν οι αντιρρήσεις που υποβληθούν κριθούν αβάσιμες από τον Προϊστάμενο της οικείας Δασικής Αρχής, ή αν δεν υποβληθούν αντιρρήσεις εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τότε επιβάλλονται οι προβλεπόμενες διοικητικές ποινές από τον Προϊστάμενο της οικείας Δασικής Αρχής, **με την σχετική συμπλήρωση και υπογραφή της σχετικής πράξης επιβολής της διοικητικής ποινής, επί του σώματος της πράξης βεβαίωσης (παράγραφος ΣΤ΄ του εντύπου).**

Για την καταβολή του διοικητικού προστίμου οι ελεγχόμενοι πολίτες δύνανται να εκδώσουν ηλεκτρονικό παράβολο (κωδικός τύπου ηλεκτρονικού παραβόλου 6072) από την ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (εφαρμογή e-paravolo), είτε από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή τις Τράπεζες ή τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ, **εντός χρονικού διαστήματος 15 ημερολογιακών ημερών από την ημέρα βεβαίωσης της παράβασης ή της απόρριψης των αντιρρήσεων.**

Αντίγραφο του εκδοθέντος παραβόλου (αντίγραφο για την Υπηρεσία), καθώς και το αποδεικτικό της καταβολής του σε τραπεζικό κατάστημα υποβάλλονται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη στην αρμόδια Δασική Αρχή για την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας.

Στην περίπτωση που περάσει άπρακτη η προαναφερόμενη προθεσμία, αποστέλλεται, από τις αρμόδιες Αρχές, εντός τριάντα (30) ημερών, ο νόμιμος τίτλος στη Δ.Ο.Υ. φορολογίας του παραβάτη, προκειμένου να βεβαιωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων(ν. 4978/2022, Α' 190).

Παρακαλούμε για τις δικές σας περαιτέρω ενέργειες και την άμεση ενημέρωση του προσωπικού σας που ασκεί ελεγκτικά καθήκοντα στο πεδίο για την ενεργοποίηση, με ενιαίο τρόπο, σε όλη τη χώρα των προαναφερόμενων διαδικασιών.

Τέλος είμαστε στην διάθεση σας για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση απαιτηθεί.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΑΣΩΝ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- A. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - 1. Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής
 - 2. Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών
 - 3. Διευθύνσεις Δασών
 - 4. Δασαρχεία
- B . Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας
- Γ. Κυνηγετικές Ομοσπονδίες

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- A. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - 1. Γραφείο Υπουργού
 - 2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δασών
 - 3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
 - 4. Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
 - 5. Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας

Β. Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

- Γενική Διεύθυνση Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.
- Διευθύνσεις Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Τομείς Α και Β)
(*Για την κοινοποίηση στις οικείες Μ.Δ.Π.Π.)

Εσωτερική Διανομή:

- Αναπληρωτή Προϊστάμενο της Γενικής Δ/σης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
- Διευθύνσεις Γ.Δ.Δ. & Δ.Π.
- Συντονιστικό Κέντρο Δασοπροστασίας -ΣΚΔ 1591